

Universitair Centrum voor
Verpleegkunde en Vroedkunde

Vakgroep **Maatschappelijke Gezondheidskunde**
Universitair Centrum voor Verpleegkunde en Vroedkunde

Prof. dr. Sofie Verhaeghe
Prof. dr. Ann Van Hecke
Prof. dr. Dimitri Beeckman

LEIDRAAD VOOR SYMPTOOMBEOORDELING

*bij oudere palliatieve
patiënten met kanker*

Project gerealiseerd met de steun van Kom op tegen Kanker

Kom op
tegen Kanker

INLEIDING

Onderzoek heeft aangetoond dat het systematisch bevragen van symptomen aanleiding geeft tot een verbetering in de kwaliteit van leven van kanker patiënten. Onderstaand instrument kan hierbij een hulpmiddel zijn.

Het ASPE (Assessment Symptoms Palliative Elderly) instrument kan gebruikt worden door hulpverleners om symptomen te bevragen bij oudere palliatieve patiënten met kanker. Het instrument kan gebruikt worden als leidraad om een gesprek aan te gaan met de patiënt en zowel eerder gemakkelijk als moeilijk bespreekbare symptomen aan te kaarten bij de patiënt met aandacht voor zowel de mate van voorkomen als de intensiteit (mate waarin het symptoom als lastig ervaren wordt). Het gesprek kan gebeuren tijdens het uitvoeren van andere zorg-gerelateerde handelingen.

In het instrument wordt gebruik gemaakt van kleuren. Symptomen met dezelfde kleur hebben meer kans om samen voor te komen. Indien prioriteiten dienen gesteld te worden bij het identificeren van symptomen, zoals bij een gebrek aan tijd, dient de primaire aandacht te gaan naar de symptomen binnen eenzelfde kleur. Echter, psychische en existentiële symptomen mogen niet over het hoofd gezien worden.

De ervaringen met het gebruik van het instrument (in kader van onderzoek) zijn positief. Patiënten geven aan dat het instrument faciliteert om hun verhaal te vertellen.

HET ASPE INSTRUMENT

Hieronder worden 40 symptomen weergegeven. Het gaat er steeds om hoe u zich de afgelopen week heeft gevoeld. Duid aan wat het meest van toepassing is voor u.

	Heeft u afgelopen week last gehad van ...?					Hoe lastig was dit voor u?				
	Nooit	Zelden	Soms	Vaak	Altijd	Niet	Weinig	Matig	Erg	NVT ^a
Gebrek aan eetlust	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fysieke vermoeidheid (lichamelijk moe zijn; moeite hebben met lichamelijke inspanning)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Psychische vermoeidheid (mentaal niet meer kunnen; futloos zijn; 'het' moe zijn)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Piekeren	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fysieke pijn (pijn hebben aan een lichaamsdeel of orgaan)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Psychische pijn (mentaal/geestelijk lijden)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Neerslachtigheid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gebrek aan energie (fysiek geen energie meer hebben)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gebrek aan wilskracht (geen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

zin hebben; iets willen maar niet kunnen)										
Zenuwachtigheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Misselijkheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Slapeloosheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Braken	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Duizeligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Je gespannen voelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Maagzuur/oprispingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tintelingen in handelen of voeten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Je moeilijk kunnen concentreren	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mond- of slikpijn	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kortademigheid (moeilijk kunnen ademen)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Droge mond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hoest	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ongewild verlies van urine	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ongewild verlies van stoelgang	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Jeuk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verandering in de smaak van eten (gevolg ziekte)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Slijmen in de luchtwegen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verwardheid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kwaadheid	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Eenzaamheid (gevoel; verschillend van fysiek alleen zijn)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Angst	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Moeilijk naar het toilet kunnen gaan	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Diarree	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

a Niet van toepassing

	Heeft u afgelopen week moeite gehad om ...?					Hoe lastig was dit voor u?				
	Nooit	Zelden	Soms	Vaak	Altijd	Niet	Weinig	Matig	Erg	NVT ^a
Jezelf te verzorgen (wassen e.d.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jezelf te verplaatsen zonder hulp van anderen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

(binnenshuis, binnen ziekenhuiskamer)										
Jezelf te verplaatsen zonder hulp van anderen (buitenshuis, buiten ziekenhuiskamer)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

a Niet van toepassing

	Heeft u afgelopen week ...?					Hoe sterk ervaarde u dit?				
	Nooit	Zelden	Soms	Vaak	Altijd	Niet	Licht	Matig	Sterk	NVT ^a
Het leven als zinvol ervaren	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het gevoel gehad ondersteund te worden door familie/vrienden	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het gevoel gehad tevreden te zijn met uw sociaal leven	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

a Niet van toepassing

	Heeft u afgelopen drie maanden ...?	
	Ja	Nee
Veel gewicht verloren (> 10%)	☐	☐